

Den første MIDI.

En starthjælp til lirekassefolket.

Du vil som regel kunne spille enhver MIDI-fil på din PC; men det betyder ikke at den kan spille på dit MIDI-instrument

Jeg har sprunget over hvor gærdet er lavest, og leverer her bare en simpel beskrivelse af, hvorledes jeg selv har lavet min første MIDI-musik til MIDI-lirekasser og MIDI-harmonika.

Da jeg ikke kan spille, og ikke ejer andet instrument end min Sandviken Stradivarius sav, vil jeg påstå at jeg gik ind i projektet uden forudsætninger.

Undervejs har jeg fået stor hjælp af Svend Erik Gam og Bjarne Frederiksen, som har prøvet at afspille utallige tilsendte MIDI-filer på både Hofbauer lirekasser og Watterott-harmonika, og givet respons derpå.

Der er herhjemme folk, som prøver at supplere deres levevej ved at sælge deres MIDI-musik. Som regel er disse "Suppe-, Steg-, Dessert-musikere", som kan levere dig komplekse filer, lavet ud fra devisen "jo flere lyde og instrumenter, jo bedre". Det virker sikkert fint på et el-orgel med rytmebox, men vil som regel lyde ad H til på dit instrument, hvis du da nogensinde får dem til at spille.

Jeg har prøvet, at spørge rundt hos det danske lirekassefolk, og ingen af dem kan (eller vil) hjælpe.

Så tilbage er, enten at købe melodierne i udlandet, eller "knække koden" og gøre det selv

Så kom ud af lænestolen, hjælp hinanden, del jeres viden og spil dansk musik.

Tilføjelser til toene.pdf:

Det er vigtigt, at man kan se oktavnumre på sin udskrift af filen "toene.pdf".

Lige under det store skema, står der at skemaet går fra C2 til A6. det betyder tonen C i 2 oktav til tonen A i 6 oktav.

Marker på din udskrift, så du kan se numrene på oktaverne, så 1. "c" til "b" (12 felter) markeres som 2 oktav. 2. "c" til "b" markeres som 3 oktav o.s.v indtil sidste "c" til "a" markeres så som 6. oktav.

Lidt om hvad tonerne hedder:

Dether afsnit er nødvendigt, fordi de programmer og tabeller vi bruger har valgt forskellig navngivning.

I en oktav er der 12 halvtoner, på klaveret 7 hvide og 5 sorte, de hvide hedder C, D, E, F, G, A, B, og de sorte hedder så noget med "kryds for" "b for" eller

Watterott kalder oktavens toner for: c, cx, d, dx, e, f, fx, g, gx, a, ax

Indenfor musikken betegner man dem som Watterott kalder noget med x for "kryds for" og skrives med en havelåge (#)

Kryds for en tone betyder en halv tone op.

Andre gange skriver men et "b" i forbindelse med en tone, det hedder så "b for" og betyder at det er den foregående halvtone

B for en tone betyder altså en halv tone ned.

Så altså tonen som Watterott kalder "cx" er det samme som "kryds for C" der er det samme som "b for D"

Og for så at gøre forvirringen total bruger vi i Danmark navnet "H" til tonen der andre steder kaldes "B".

Og endelig betegner man nogle noder som cis, gis, fis, men det foregående må vist være nok.

Der er 2 udbredte MIDI-typer. Type 1, som gemmer de enkelte dele i forskellige spor og Type 0, som gemmer alting i et enkelt spor.

Dit instrument kan kun spille type 0 MIDI-filer.

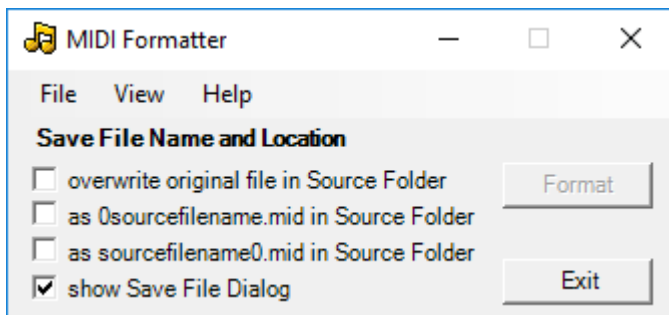
Da det mest udbredte er at filerne bliver gemt som type 1 skal du som regel konvertere filen til type 0 inden den kan spilles.

Sådan konverterer jeg til type 0:

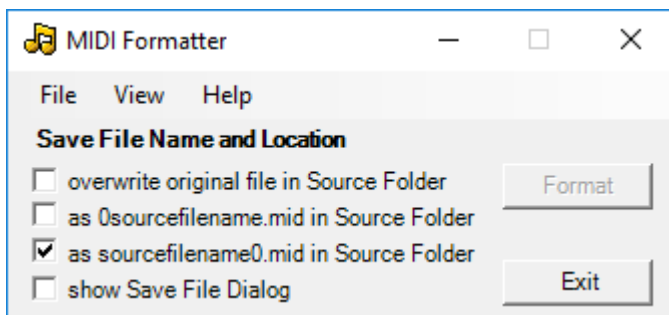
Jeg sørger for at mine MIDI-filer, når jeg laver dem, bliver navngivet med en "_" (understreg) før ".mid" der er MIDI-filernes efternavn.

F.eks. en MIDI-fil som indeholder Du lille Svale, kan gemmes som "Du_Lille_Svale_.mid"

Vi konverterer med programmet "MIDI formatter" ved at starte programmet, der så vises på din skærm sådan:

Jeg flytter så "fluebenet" til den næstnederste linie, så ser det sådan ud:

Så det vi har bedt programmet om er "at gemme resultatet i samme mappe som originalen, men med et tilføjet "0" før .mid".

Vi har nu skrevet en melodi, vi har exporteret den som MIDI-fil (Du_lille_Svale_.mid) og konverteret den til Type 0 (Du_lille_Svale_0.mid)

Hvis vi prøver at spille filen, vil vi opdage, at det eneste, der sker er ingenting, eller nogle ynkelige piv, afhængigt af instrumentet.

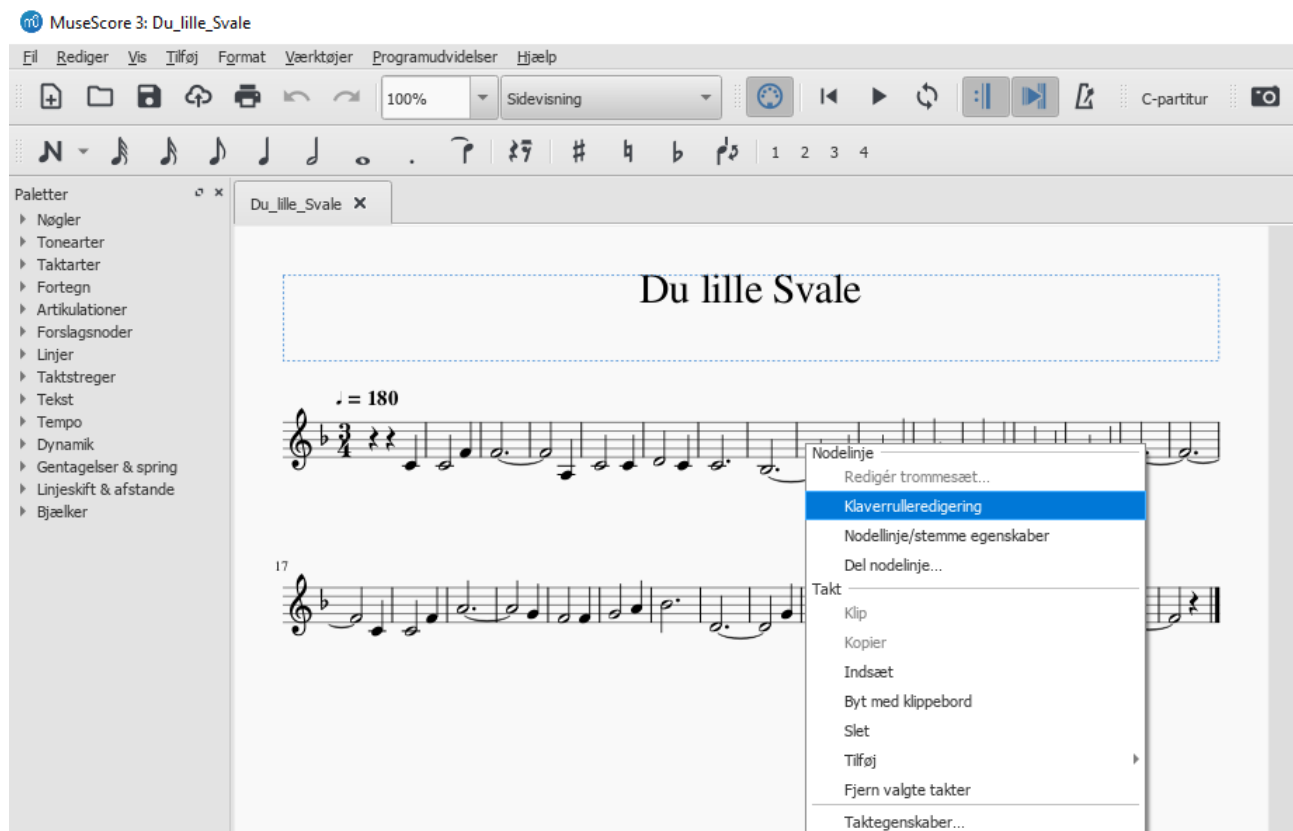
Det vi har gjort indtil nu, er for såvidt rigtigt nok, men melodien ligger forkert i nodesystemet.

Skal melodien transponeres:

Transponere betyder bare at flytte en melodi (så ved du det, hvis du snakker med musikfolk), op (højere) eller ned (dybere) i nodesystemet.

Når vi skal se om melodien skal transponeres, kan vi bedst bedømme det når vi ser i "Klaverrulleredigering"

Højreklik med musen i nodesystemet, og vælg "Klaverrulleredigering"

The screenshot shows the MuseScore 3 interface for the file 'Du_lille_Svale'. The main window displays a musical score for 'Du lille Svale' in 3/4 time with a tempo of 180. A context menu is open over the score, with the 'Klaverrulleredigering' (Transpose) option highlighted. The menu also includes options for 'Nodelinje' (Staff), 'Takt' (Tempo), and other editing functions. The left sidebar shows a palette of musical symbols and settings.

Du kan nu når du kører lidt op og ned se dine toner afbildet som grønne striber ud for et klaviatur, som også er forsynet med oktavnumre (det var derfor vi skrev oktavnumre på udskriften af toene.pdf)

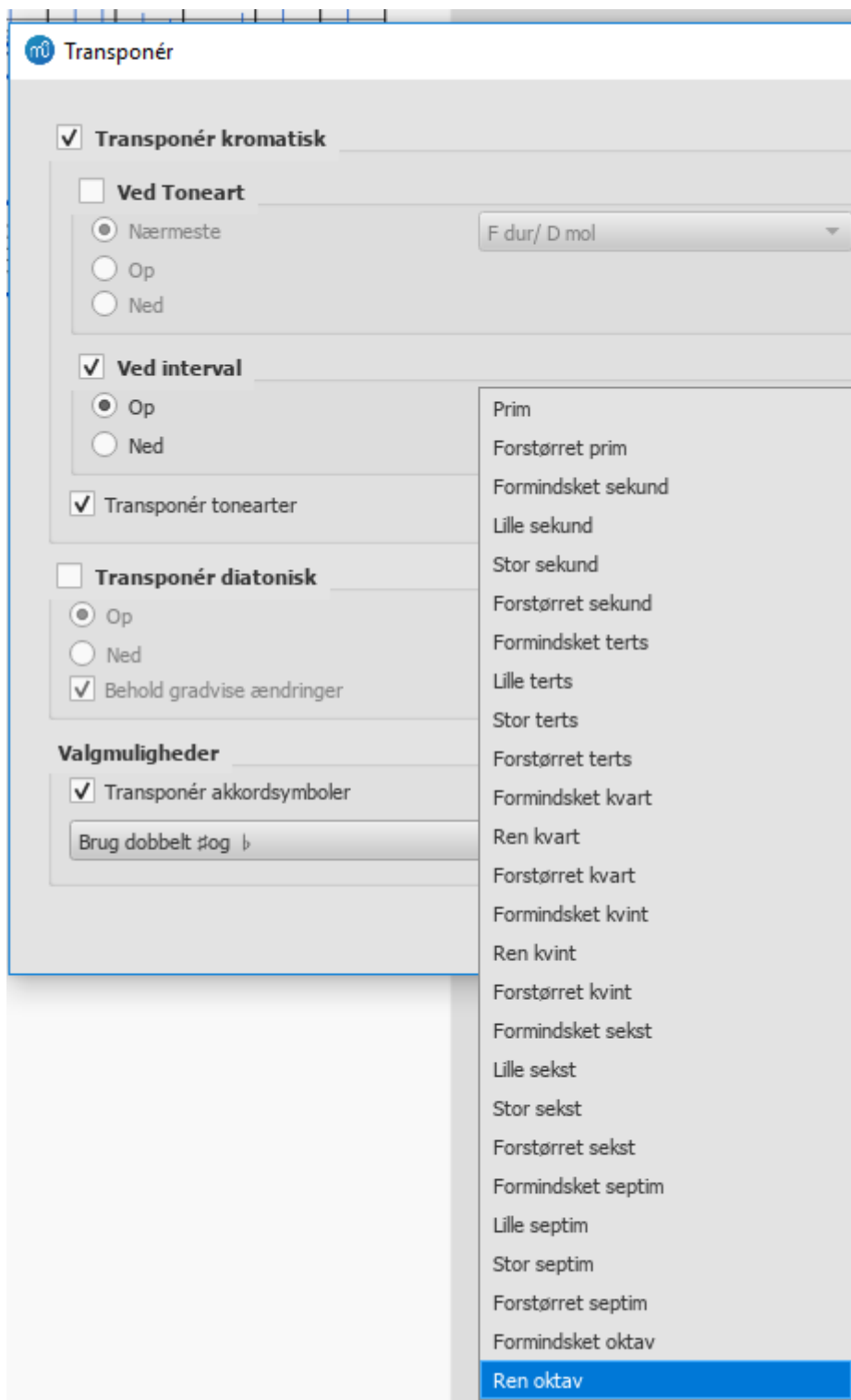
The screenshot shows a music software interface with a piano keyboard. The keyboard has 12 keys labeled 1 through 12. The notes are represented by green bars with labels: C4, Eb, C, G, and G. The interface includes a toolbar with playback controls, a status bar with 'Part: 14 huls kromatisk mundharmonika i C', and a frequency spectrum graph at the bottom.

Når vi "ruller" lidt til højre og venstre kan vi se, at den laveste tone vi har brugt i vor sang er A i tredje oktav altså A3

Den højeste tone vi bruger er Bb i fjerde oktav altså den Watterott kalder Ax4

Når vi se på Watterott's skema, kan vi se at hvis vi flytter én oktav op, vil der ikke være nogle tomme toner. Så vi går tilbage til den normale visning.

Vi vælger i menuen punktet "værktøjer", og underpunktet "Transponér", sætter "flueben" i "Ved Interval" og i Drop Down boxen "Ren oktav":

Noden ser nu således ud, noderne er flyttet én oktav op. Og jeg rettede også lige hastigheden, da den var for langsom (Jeg kikkede på 180, og rettede til 300)

Du lille Svale

The image shows a musical score for the song 'Du lille Svale'. It consists of two staves of music in 3/4 time, with a tempo marking of ♩ = 300. The first staff contains the first 17 measures of the melody, and the second staff starts at measure 18 and ends with a double bar line. The melody is written in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat).

Jeg gemmer så melodien, og exporterer til MIDI.

Så retter vi som tidligere til type 0.

Melodien er nu klar til at blive spillet på din lirekasse.